

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **D. Č.**, bývajúcej v B., zastúpenej advokátskou kanceláriou JUDr. Jakub Mandelík, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Štefánikova 8, IČO: 47 234 318, proti žalovanej **Wüstenrot poisťovňa, a.s.**, so sídlom v Bratislave, Karadžičova 17, IČO: 31 383 408, o **náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp.zn. 17 C 144/2011, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. apríla 2013, sp.zn. 6Co 222/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Žalobkyňa sa podanou žalobou z 28. júla 2011 domáhala, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie bolestného vo výške 12 228 € a na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 63 904,50 € s príslušenstvom. V žalobe uviedla, že 26. decembra 2008 v čase približne o 19.20 hod. došlo v B. k dopravnej nehode tak, že došlo k stretu cyklistky D. Č. so zaparkovaným osobným motorovým vozidlom zn. Š. vodiča J. G.. Pri dopravnej nehode žalobkyňa utrpela mnohopočetné závažné poranenia so zanechaním trvalých následkov, v dôsledku ktorých bola viackrát ústavne hospitalizovaná a musela sa podrobiť náročnej a bolestivej liečbe. Vznik úrazu bol riadne nahlásený žalovanej ako príslušnému poisťovateľovi. V súvislosti s predmetnou dopravnou nehodou a následným ublížením na zdraví si žalobkyňa výzvou na plnenie a návrhom na uzavretie dohody o urovnaní z 8. júla 2011 uplatnila voči žalovanej v zmysle § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o PZP“), § 444 Občianskeho zákonníka a § 5 a § 6 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov, nárok

na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia. Žalovaná nárok žalobkyne neuznala.

Okresný súd Bratislava II medzitýmnym rozsudkom z 20. marca 2012 č.k. 17 C 144/2011-102 uznal nárok žalobkyne za dôvodný. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že za udalosti vyvolané osobitnou povahou prevádzky dopravných prostriedkov sa podľa súdnej praxe považujú také skutočnosti, ktoré sú objektívne spôsobilé vyvolať škodu a ktoré súvisia s prevádzkou dopravných prostriedkov (R 20/1975) a konštatoval, že žalovaná správne uviedla, že prevádzkou motorového vozidla je aj príprava k jazde a bezprostredné výkony po ukončení jazdy, ako aj výkony potrebné na udržiavanie vozidla. Za prevádzku teda podľa názoru súdu treba považovať aj otvorenie dverí na motorovom vozidle a poškodenie iného účastníka cestnej premávky. Vyhodnotil, že prevádzka motorového vozidla nie je podmienená tým, že vozidlo musí mať v chode motor. Prevádzateľ nepochybne vždy zodpovedá za škodu, ak bola spôsobená v dôsledku zlyhania alebo nedostatku činnosti organizmu osôb použitých v prevádzke. Za okolnosti majúce svoj pôvod v prevádzke treba považovať okolnosti, ktoré súvisia s organizáciou, riadením a uskutočňovaním prevádzky a sú v príčinnej súvislosti so škodou (R 80/1970), k čomu je možné zaradiť aj otvorenie dverí na vozidle, ako okolnosť, ktorá súvisí s organizáciou, resp. uskutočňovaním prevádzky.

Krajský súd v Bratislave (v poradí prvým) na odvolanie žalovanej uznesením z 30. augusta 2012 sp.zn. 6Co 303/2012 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd bol toho názoru, že za takých okolností, aké boli vykonaným dokazovaním preukázané, nemožno konštatovať, že škoda na zdraví žalobkyne bola spôsobená osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku - motorového vozidla. Toto vozidlo totiž jednak nebolo v prevádzke (motor bol vypnutý) a jednak náraz žalobkyne do otvorených dverí stojaceho vozidla s vypnutým motorom nemožno považovať za škodnú udalosť vyvolanú zvláštnou povahou prevádzky motorového vozidla. Inými slovami, žalobkyňa v prípade, ak nevenovala dostatočnú pozornosť jazde na bicykli, mohla rovnako naraziť do akéhokoľvek predmetu zasahujúceho do jej jazdnej dráhy; nie je teda charakteristickou vlastnosťou motorového vozidla objektívne spôsobilou vyvolať škodu to, že po ukončení jazdy s vozidlom vodič otvorí dvere s úmyslom z vozidla vystúpiť. Odvolací súd dospel k záveru, že vodič vozidla J. G. nezodpovedá za škodu v zmysle § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Za škodu môže zodpovedať vodič v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka v prípade, ak zavinene porušil všeobecnú prevenčnú povinnosť

v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka a v príčinnej súvislosti s tým došlo k vzniku škody. Zodpovednosť za škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka však nie je krytá poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Uzavrel, že žalovanej nevznikla povinnosť nahradiť za J. G. škodu na zdraví žalobkyne v zmysle § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z.z.

Okresný súd Bratislava II, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, rozsudkom z 11. decembra 2012, č.k. 17 C 144/2011-145 žalobu zamietol a žalovanej nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na odôvodnenie zrušovacieho uznesenia odvolacieho súdu. Súd prvého stupňa poukázal najmä na to, že základným predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov je škodová udalosť vyvolaná osobitnou povahou konkrétneho typu prevádzky dopravných prostriedkov. Osobitná povaha prevádzky je daná charakteristickými vlastnosťami určitého druhu dopravy alebo dopravného prostriedku a ich prejavmi navonok. Vždy musí ísť o škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky, teda určitou okolnosťou, ktorá je vlastná práve prevádzke určitého dopravného prostriedku a ktorá je objektívne spôsobilá vyvolať vznik škody. Ak nie je škoda vyvolaná osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku, treba posúdiť zodpovednosť za škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka. Súd poukázal na judikatúru uvedenú v zrušovacom uznesení odvolacieho súdu, podľa ktorej motorové vozidlo je v prevádzke nielen vtedy keď sa pohybuje, ale i vtedy, keď síce stojí, ale v chode je jeho motor. Prevádzkou motorového vozidla je i príprava na jazdu a bezprostredné výkony po ukončení jazdy, ako aj výkony potrebné na udržiavanie vozidla. Už samo uvedenie motora do chodu patrí k prevádzke motorového vozidla bez ohľadu na to, či sa vozidlo uvedie do pohybu alebo nie, či sa to stalo na ceste, prípadne na inom priestranstve prístupnom verejnosti alebo ešte v garáži a či motor uviedol do chodu sám prevádzkovateľ alebo jeho zamestnanec (R 9/1972). Súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu ďalej konštatoval, že príčina vzniku škody - otvorenie dverí motorového vozidla v čase, keď vozidlo bolo už zaparkované a jeho motor nebol v chode, nepredstavuje špecifikum povahy prevádzky vozidla. Ak sa žalobkyňa domáhala plnenia voči žalovanej ako poisťovni, nie je táto v konaní vecne pasívne legitimovaná, pretože ku škode na zdraví žalobkyne nedošlo v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla. Škodová udalosť teda nie je krytá poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktoré bolo povinne zmluvne poistené u žalovanej. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 a § 151 ods. 2 O.s.p.

Krajský súd v Bratislave (v poradí druhým) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 22. apríla 2013, sp.zn. 6 Co 222/2013 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. V celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatoval jeho správnosť s poukazom na § 219 ods. 2 O.s.p. K odvolacej argumentácii žalobkyne uviedol, že trvá na svojom právnom názore, ktorý vyjadril v odôvodnení zrušujúceho uznesenia z 30. augusta 2012, č.k. 6 Co 303/2012-138, ktorým sa súd prvého stupňa dôsledne riadil. V prípade zodpovednosti za škodu v zmysle § 427 Občianskeho zákonníka vždy musí ísť o škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky motorových vozidiel, teda určitou okolnosťou, ktorá je vlastná práve prevádzke motorového vozidla a ktorá je objektívne spôsobilá vyvolať škodu. Odvolací súd ďalej v odôvodnení rozsudku konštatoval, že v prejednávanej veci bolo preukázané, že žalobkyňa pri jazde na bicykli narazila do otvorených dverí motorového vozidla, ktoré bolo zaparkované a motor vypnutý. Otvorenie dverí vozidla nie je charakteristickou vlastnosťou prevádzky motorových vozidiel z hľadiska ustanovenia § 427 Občianskeho zákonníka, resp. nie je okolnosťou, ktorá je vlastná prevádzke motorových vozidiel za situácie, keď je vozidlo zaparkované a motor je vypnutý. Motorové vozidlo je v zmysle konštantnej judikatúry v prevádzke nielen vtedy, keď sa pohybuje, ale aj vtedy, keď síce stojí, ale v chode je jeho motor. Táto podmienka v prejednávanej veci nebola splnená, pretože v čase úrazu žalobkyne bol motor vypnutý. Odvolací súd tiež uviedol, že logika argumentácie žalobkyne smeruje k tomu, že podľa nej by zrejme išlo o škodu v zmysle § 427 Občianskeho zákonníka i v prípade, že by pri jazde na bicykli narazila do nôh vodiča predmetného vozidla v momente jeho vystupovania z neho (veď aj vystupovanie vodiča z vozidla je svojim spôsobom bezprostredným úkonom vodiča po skončení jazdy). Takýto záver je podľa odvolacieho súdu absurdný. Odvolací súd síce súhlasil s ustálenou judikatúrou, podľa ktorej sú prevádzkou dopravného prostriedku aj bezprostredné úkony po skončení jazdy, avšak tieto obmedzil len na prípade prepravy v hromadnej doprave (R 30/1979, R 35/1980). Podľa odvolacieho súdu je charakteristickou vlastnosťou železničnej a cestnej – autobusovej dopravy je, že cestujúci do dopravného prostriedku nastupujú a vystupujú z neho po skončení jazdy, resp. je to okolnosť, ktorá je vlastná prevádzke týchto dopravných prostriedkov. Žalobkyňa však v čase úrazu nevykonávala žiadne úkony po skončení jazdy predmetného vozidla, pretože v ňom necestovala, keďže jazdila na bicykli, a preto vodič predmetného vozidla za škodu nezodpovedá podľa § 427 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd nevytlúčil však zodpovednosť vodiča za škodu v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka. Na základe

uvedeného sa stotožnil s odôvodnením rozhodnutia prvostupňového súdu, ktorý dospel k záveru, že uvedená škodná udalosť nie je krytá poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktoré bolo povinne zmluvne poistené u žalovanej, a preto žalovanej v spore chýba pasívna vecná legitímácia. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p v spojení s § 224 O.s.p.

Rozsudok odvolacieho súdu napadla žalobkyňa dovolaním, v ktorom navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu, ako aj súdu prvého stupňa, zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila tým, že v konaní pred odvolacím súdom a rovnako aj pred súdom prvého stupňa došlo k vade podľa § 237 písm. f/ O.s.p., t.j. rozhodnutím súdov jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu považovala za zmätočné a nepreskúmateľné, čo malo spôsobiť zásah do jej procesných práv. Podľa jej názoru predmetné odôvodnenie nespĺňa zákonné (§ 157 ods. 2 O.s.p.), ústavné (čl. 1 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) ani medzinárodné (čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) požiadavky na riadne o presvedčivé odôvodnenie rozsudku. Namietala, že odvolací súd sa zákonným spôsobom nevysporiadal s rozhodujúcou právnou otázkou, či otvorenie dverí vodičom bezprostredne po zastavení vozidla a vypnutí motora je možné považovať za okolnosť, ktorá súvisí s prevádzkou dopravného prostriedku a ktorá je objektívne spôsobilá vyvolať škodu (§ 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Navyše uviedla, že jej argumentácia v odvolaní nesmerovala k záveru, ku ktorému dospel odvolací súd. Podľa názoru žalobkyne odvolací súd nesprávne právne posúdil, resp. interpretoval, ustanovenie § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V súvislosti s výkladom tohto ustanovenia a s poukazom na čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie navrhla tiež predložiť Súdnemu dvoru Európskej únie predbežnú otázku, či je možné pojem „škoda spôsobená osobitnou povahou prevádzky“ obsiahnutý v § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka vykladať tak, že nezakladá poškodenému voči prevádzkovateľovi vozidla nárok na náhradu škody spôsobenej osobitnou povahou prevádzky v prípade, ak bola škoda spôsobená otváraním dverí vozidla vodičom bezprostredne po ukončení jazdy a vypnutí chodu motora.“ Poukázala tiež na tzv. skrytú diformitu, ktorá podľa názoru žalobkyne s odkazom na právnu teóriu v predmetnej veci odôvodňuje prípustnosť dovolania.

Žalovaná sa k dovolaniu žalobkyne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., skúmal najskôr, či je dôvodný jej návrh, aby dovolací súd položil predbežnú otázku Súdnemu dvoru Európskej únie v súvislosti s výkladom ustanovenia § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka a s poukazom na čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a čl. 17 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie.

Žalobkyňa návrh na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. nepodala.

Podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. súd konanie preruší, ak rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy.

Podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie má Súdny dvor Európskej únie právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Únie. Ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom a tento orgán usúdi, že rozhodnutie o nej je nevyhnutné pre vydanie jeho rozhodnutia, môže sa obrátiť na Súdny dvor Európskej únie, aby o nej rozhodol. Ak sa táto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je tento súdny orgán povinný obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie. Túto povinnosť požiadať o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke nemožno vykladať absolútne, t.j. že vnútroštátny súdny orgán má vždy a za akýchkoľvek okolností povinnosť požiadať o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke v zmysle čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

K otázke povinnosti vnútroštátneho súdneho orgánu predložiť predbežnú otázku Súdnemu dvoru Európskej únie podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa na základe predbežnej otázky položenej Corte suprema Cassazione vyjadril aj Súdny dvor Európskej únie. V rozsudku CILFIT, C – 283/81 zo 6. októbra 1982 Súdny dvor uviedol: „Článok 177 tretí odsek Zmluvy EHS (teraz čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie) sa má vykladať v tom zmysle, že súd, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je povinný obrátiť sa na Súdny dvor, ak sa v spore pred týmto súdom položí otázka týkajúca sa práva Spoločenstva, s výnimkou prípadov,

keď skonštatuje, že položená otázka nie je relevantná alebo Súdny dvor už podal výklad sporného ustanovenia Spoločenstva, alebo že správne uplatnenie práva Spoločenstva je také jednoznačné, že neexistujú o tom rozumné pochybnosti, pričom existenciu tejto možnosti treba posúdiť na základe charakteristík práva Spoločenstva, osobitných ťažkostí spojených s jeho výkladom a nebezpečenstva rozdielnej judikatúry v rámci Spoločenstva“.

V rámci skúmania dôvodnosti návrhu žalobkyne na položenie predbežnej otázky Súdnemu dvoru EÚ týkajúci sa výkladu ustanovenia § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka s poukazom na čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a prvej vety čl. 17 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie dovolací súd dospel k záveru, že v predmetnej veci nie je daný dôvod na navrhovaný postup, a tým na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s ustanovením § 243c O.s.p.

Ustanovenie § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ukladá súdu povinnosť prerušiť konanie len vtedy, ak dospel k záveru (rozhodol), že požiadá Súdny dvor o rozhodnutie o predbežnej otázke, lebo je potrebné podať výklad komunitárneho práva, ktorý je rozhodujúci pre riešenie danej veci. Vnútroštátny súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu účastníka konania na prerušenie konania a postúpenie návrhu Súdnemu dvoru na vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, teda nie rozhodnúť určitý spor, ktorý nemá žiadnu komunitárnu relevanciu a je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny. Rozhodnutie o aplikovateľnosti únieového práva (tiež jeho výklade, prípadne jeho platnosti) musí bezprostredne súvisieť so sporom prejednávaným vnútroštátnym súdom, t.j. musí spor determinovať po právnej stránke. Súčasne prejudiciálna otázka nesmie byť zjavne nepodstatná k prebiehajúcemu konaniu, jej možné zodpovedanie musí mať reálny dosah na prebiehajúce konanie. Ak súd pri priebežnom posudzovaní veci nedospeje k záveru o potrebe výkladu komunitárneho práva a návrhu účastníka na prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. nevyhovie, prejednanie a rozhodnutie veci sudcom vnútroštátneho súdu nezakladá (v takom prípade) procesné vady konania ani v zmysle § 237 písm. f/, ani v zmysle písm. g/ O.s.p.

V prejednávanej veci zo znenia predbežnej otázky tak, ako ju naformulovala žalobkyňa v návrhu na jej predloženie Súdnemu dvoru Európskej únie, je zrejmé, že jej predmetom nie je riešenie problematickej aplikácie a interpretácie únieového práva, ale výklad ustanovenia vnútroštátneho právneho predpisu. Zo strany oboch súdov nižších stupňov pritom

išlo v preskúmvanej veci výlučne o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (§ 427, § 420 Občianskeho zákonníka a § 4 ods. 2 písm. a/ z. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Posúdenie predmetnej otázky žalobkyne a jej vyriešenie patrí do výlučnej právomoci súdu bez potreby prejudiciálneho výkladu (rozhodnutia) Súdneho dvora EÚ. Nie je preto daný žiadny dôvod, pre ktorý by malo byť vyhovené takémuto návrhu žalobkyne.

II. Dovolací súd ďalej skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.).

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Z ustanovenia § 238 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že dovolanie je prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalobkyne je napadnutý výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorým napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej potvrdil a výrok o trovách odvolacieho konania. Prípustnosť proti nim smerujúcich častí dovolania posudzoval dovolací súd samostatne.

Dovoláním žalobkyne nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Odvolací súd sa zároveň neodchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu už vysloveného v tejto veci. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd

Slovenskej republiky k záveru, že predmetné dovolanie nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Pokiaľ dovolateľka tvrdila prípustnosť dovolania na základe tzv. skrytej diformity rozhodnutia súdov oboch nižších stupňov, t.j. odlišného než predchádzajúceho rozsudku súdu prvého stupňa v dôsledku jeho viazanosti právnym názorom vysloveným v zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu, dovolací súd poznamenáva, že zákonom č.341/2005 Z.z. s účinnosťou od 1. septembra 2005 bolo ustanovenie § 238 O.s.p. o prípustnosti dovolania (konkrétne ustanovenie § 238 ods. 3 O.s.p.) zmenené a to tak, že písm. b/ ustanovenia § 238 ods. 3 O.s.p. bolo z tohto ustanovenia vypustené. Prípustnosť dovolania proti takémuto rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je daná.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, ktoré zistenie by viedlo k záveru, že dovolanie je prípustné bez ohľadu na procesnú formu rozhodnutia odvolacieho súdu a spôsob jeho rozhodnutia, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. neboli v dovolaní namietané a v dovolacom konaní ich existencia ani nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania žalobkyne preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Za vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. dovolateľka považovala nedostatok určitého, zrozumiteľného a presvedčivého odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, nakoľko sa dovolací súd nevysporiadal s argumentáciou žalobkyne a rozhodnutiami všeobecných súdov uvedenými v odvolaní. Namietala, že nepreskúmateľným rozhodnutím

odvolacieho súdu bolo porušené jej právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústavy“) každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej len „dohovoru“) každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Pokiaľ súdy v uvedenom smere nedostatočne odôvodnia svoje rozhodnutie, nedostatok takéhoto odôvodnenia zakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, ktorá skutočnosť jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Ústavný súd podľa konštantnej judikatúry (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) tiež vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (čl. 6 ods. 1 dohovoru) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.“

Podľa ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Odôvodnenie rozsudku musí mať náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p. (§ 211 O.s.p.). Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vypoariadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí byť zároveň aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak

rozsudok odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p., je nepreskúmateľný.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Súd prvého stupňa (poukazujúc na vykonané dokazovanie a právny názor Krajského súdu v Bratislave prezentovaný v uznesení z 30. augusta 2012 sp.zn. 6 Co 303/2012) primerane vysvetlil, čo považoval v prejednávanej veci za sporné, z akých úvah vychádzal pri závere, že žalobkyňa podala návrh proti žalovanej, ktorá nie je vecne pasívne legitimovaná a prečo podľa jeho názoru nebola škoda vyvolaná osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku. Okolnosť, že tento záver neúspešnú žalobkyňu neuspokojuje, neznamená, že odôvodnenie nespĺňa parametre zákonného rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. Za odňatie možnosti konať pred súdom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súd prvého stupňa neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv, či požiadaviek žalobkyne.

Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa poukázal len na určité najzásadnejšie aspekty, ktorými reagoval na argumenty žalobkyne uvedené v odvolaní a náležite vysvetlil, prečo sa s nimi nestotožnil. Primerane objasnil, aké bezprostredné úkony po skončení jazdy sa považujú podľa ustálenej

judikatúry všeobecných súdov za prevádzku dopravného prostriedku a na základe akých úvah dospel k záveru, že vodič predmetného vozidla za škodu nezodpovedá podľa § 427 Občianskeho zákonníka. Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku dalo tak odpoveď na relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany žalobkyne. Rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam.

Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľka sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o nepreskúmateľnosti, zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu.

Na základe uvedených dôvodov, dovolací súd dospel k záveru, že postupom súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu, ktorý sa neprieči zákonu, nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti dovolateľky konať pred súdom. Neopodstatnené je preto jej tvrdenie, že namietaným postupom súdov došlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Žalobkyňa v dovolaní namieta, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalobkyne boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalobkyňou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil

(ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Rovnako v zmysle ustanovenia § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s ustanovením § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. dovolací súd odmietol aj dovolanie žalobkyne smerujúce voči výroku rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania, nakoľko touto časťou dovolania napadnuté rozhodnutie má povahu uznesenia (§ 167 ods. 1 O.s.p.), prípustnosť dovolania proti nemu vylučuje ustanovenie § 239 ods. 3 O.s.p. a ani v tomto prípade dovolací súd nezistil, že by došlo k vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p. a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

3. V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky jej však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodala návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. mája 2015

JUDr. Helena Haukvitzová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová

